

Děkanská zpráva č. 6

DĚKANSKÁ ZPRÁVA ČÍSLO 6
výroční 1. 1. 1998 – 1. 2.
1999

Také zpráva číslo 6, mapující druhý rok druhého volebního období (zpráva je "prodloužena" o jeden měsíc nejen s ohledem na skutečnost, že volební období končí 31.1.2000, ale i s ohledem na plnou platnost zákona č. 111/1998 Sb.), navazuje jak strukturou, tak i tematickým členěním na zprávy, informace a dílčí bilance předchozí. Pokouší se – jako obvykle – shrnout základní problémy a děje na UK FF, ale i uvést nejdůležitější náměty, otázky a výsledky podle jednotlivých proděkanských resortů včetně rozboru hospodaření, připraveného tajemnicí fakulty, rozboru, jenž není právě potěšující. "Obvyklý celek" sestává tedy z jakési preambule, kterou organicky doplňují a rozvíjejí jednotlivé přehledy rezortního charakteru: studijní otázky (proděkanka Königová a doktorka Handzelová), věda a výzkum (proděkan Černý), zahraniční styky (proděkanka Hermochová a doktorka Stará) a rozvoj či ekonomické a provozní záležitosti (proděkan Kuklík a tajemnice UK FF Ing.Brabcová).

1. Postavení UK FF. Nový vysokoškolský zákon, jenž vstoupil částečně v účinnost 1.července 1998, v celém rozsahu pak 1.ledna 1999 (vypracování statutu UK FF proponováno do konce dubna 1999), přinesl zjevně závratnou změnu: již nikoli – formálně – FF UK, nýbrž UK FF. Fakulty ztratily právní subjektivitu, a jestliže jako subjekty fungují, je tomu tak proto, že na ně byla tato subjektivita centrálně delegována, přesněji řečeno: moc a rozhodování byly delegovány na děkany fakult a nejsou tranzitivní, přinejmenším do okamžiku ukončení práce na statutu fakult. Jakákoliv kategorická hodnocení zákona, jenž nepochybně favorizuje centrálu, by byla zřejmě nejen předčasná, ale i opovážlivá. Přesto si dovolím podtrhnout. Že směřování zákona je neobyčejně antitradicionalistické, a to ve

smyslu ignorování výrazně zažitě separativní tradice moderního vývoje jednotlivých fakult. V chabém světle (nebo snad ve tmě) nového zákona je představitelné dokonce i jejich zrušení. Pro zajímavost uvedu příklad zdaleka: V Peru jsem kdysi zažil (šlo o centrální Universidad Nacional Mayor de San Marcos, Lima) takové zrušení či převedení desítky fakult na necelou stovku programů. Nepochybuji o tom, že programy, ať už je budeme nazývat jakkoliv, jest nutno pokládat za základní "ontologické jednotky" (v tomto ohledu je univerzita jakousi segmentární společností) a vše ostatní je "pouhé" řízení, blízké nebo oddálené, a je možno se dohadovat o tom, jaké a kolik řízení, jakou a kolik centrální striktně tematizované "jednotky" potřebují. Rád bych tuto dosti beznadějnou úvahu ukončil jednou příruční moudrostí: koheze nějakého okruhu není dána jen racionálně, jen tematickou "Wahlverwandtschaft", ale i "trapnou", leč dosti obvyklou nedůsledností tradice.

2. Konkurzy. I pro rok 1998 platí, že stejně jako v předchozích letech konkurzy zuvedeného roku dokládají ne právě přehnaný zájem o práci na FF. (Možná účinná opatření přesahují bohužel možnosti fakulty.) V kalendářním roce 1998 bylo do pracovního poměru přijato na základě konkurzního řízení 15 pracovníků. Jako obvykle byla obsazena pouze uvolněná místa, nebo se jednalo o převod na místo pedagogického pracovníka z jiné pracovní kategorie (př. Mgr. T. Duběda z THP). Někteří pracovníci vybraní na základě konkurzního řízení nastoupili pouze na částečný úvazek (př. Do Ústavu filosofie a religionistiky doc. Gaganidze, na katedru psychologie Dr. D. Heller, na katedru ekonomie Dr. M. Tichá a Dr. M. Tureckiová na katedru andragogiky). Na posledně uvedenou katedru byl vypsán konkurz opakovaně: jelikož v květnu nebyl ze tří uchazečů vybrán žádný vhodný kandidát, byl vypsán konkurz opět vzáří a místo se podařilo obsadit. Rovněž na katedře psychologie bude vypsán nový konkurz, neboť na uvolněné místo po odchodu Doc. H. Macháčové nebyl vybrán vhodný adept. Stav pracovníků se v roce 1998 ve srovnání s rokem 1997 (747 pracovníků) snížil na 744. Slabá klesající tendence se

projevuje při obsazování míst na základě konkurzního řízení: 1996 – 32, 1997 – 21 a 1998 – 15 pracovníků. Včervnu 1998 byl prodloužen pracovní poměr (celý nebo částečný úvazek) se souhlasem AS UK FF 63 pracovníkům, kteří dosáhli věku 65 let nebo věku vyššího. Během roku 1998 odešlo z fakulty 15 pedagogických pracovníků do důchodu (př. prof. Kohák, prof. Hoskovec, prof. Syllaba, prof. Petrůň, prof. Janáčková, prof. Cejpek, prof. Dostálová, doc. Jan Marek, doc. Novotný, doc. Macháčová). Došlo rovněž ke změnám ve funkci vedoucího pracoviště na Ústavu filosofie a religionistiky, politologie, andragogiky a personálního řízení, Dálného východu, anglistiky a amerikanistiky a Psychologického ústavu.

3. Mzdové prostředky. Ve srovnání s rokem 1997 se za rok 1998 celkový objem mezd zvýšil o pouhých 1,13 %. Sedmnáctiprocentní zvýšení pro státní zaměstnance se sice univerzitních pracovníků netýká, ale připravený vnitřní mzdový předpis se zvýšením počítá. Není však dosud jasné, kdy k tomuto zvýšení dojde: zda na počátku druhého nebo třetího kvartálu 1999. Není rovněž jasné, zda dojde v nějaké formě, ke zpětnému proplacení. Neméně ohromující skutečnost představuje profesorský plat, resp. jeho výše (v roce 1997 – 17.780 Kč, v roce 1998 – 17.870 Kč) na UK FF, jenž je nejnižší na celé univerzitě: příslušná srovnávací tabulka by se měla objevit v časopise FORUM. Uvedu jen, že plat téže kategorie dosahuje na LF výše 32.931 Kč. Domnívám se, že tato velice drastická skutečnost je dána několika faktory: mnohooborovostí (opět se vrací otázka dosahu a postavení malých oborů v kontrastu k oborům velkým, resp. k oborům s velkým provozem), neúměrným počtem fragmentárních úvazků a neúměrným počtem externích spolupracovníků FF. Nejen vedení FF, ale i šéfové pracovišť se nad těmito neblahými skutečnostmi budou muset zamyslet, a nejen to: budou se muset dohodnout na reálných východiscích. Dalším prvkem ve hře, a proděkan Kuklík o něm opakovaně mluvil, bude rostoucí tlak na zvyšování rozsahu a intenzity různých – a ovšem placených – doplňkových činností. Nízká mzda zrcadlí i nízký koeficient. Jak známo, pokusy o jeho změnu nebyly úspěšné. Není pak divu,

že průměrný plat (opět ve výše uvedené kategorii) je na PedF o tři tisíce vyšší nežli na naší fakultě. O námětech, o možnostech cest nápravy se mluvilo jak na poradách děkanů, tak i na vědeckých radách UK – "předkládací iniciativa" bude pochopitelně na naší fakultě. Tedy: (dlouhodobou) cestu nápravy shledávám ve zlepšení jak vnitřních, tak i vnějších (koeficientových) podmínek FF.

4. Součinnost. Rád konstatuji stále totéž, že součinnost s (1) AS, (2) odborovou organizací, (3) studentskou radou a (4) vedoucími pracovišť (připouštím, že mohou existovat rozdíly a dočasné obtíže) byla nepochybně ve většině případů funkční a nelze pochybovat o tom, že v nadcházejícím roce bude ve znamení "implementace" nového zákona, jak by řekl Dr. Z. Štěpánek, předseda AS UK FF. Bilanci oslav, jež by měly být oficiálně ukončeny 7.4.1999, bude věnována zvláštní pozornost.

František Vr h e l

děkan

únor 1999

Poděkování: Za zcela konkrétní pomoc při zpracovávání "preambule" bych chtěl velice srdečně poděkovat paní Mgr. A. Trubačové a paní S. Říhové.